



MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA



KOPER ZDRAVO MESTO
CAPODISTRIA CITTÀ SANA

Projektni svet KOPER-ZDRAVO MESTO

Številka: 181-2/2019

Datum: 12. 6. 2024

Poročilo o izvajanju aktivnosti Programa projekta Koper - zdravo mesto za obdobje od 2020 do 2024, za leto 2023

Septembra 2020 Občinski svet MOK potrdil Program projekta Koper-zdravo mesto (PKZM) za obdobje od 2020 do 2024. Prednostne naloge programa KZM so predstavljene po šestih velikih področjih, ki so bila usklajena s krovnimi temami Zdravih mest v VII. fazi WHO (WHO Regional Office for Europe, 2019):

I. investicija v človeka;

II. okolje / načrtovanje naselij za zdravje in dobro počutje;

III. večja participacija in partnerstva za zdravje in boljše kakovost življenja;

IV. dvig blaginje za vse občane;

V. promocija miru;

VI. zaščita planeta. Prioritetna področja (WHO Regional Office for Europe, 2019, v Zimet, 2019).

Spremembe v sestavi projektne sveta Koper-zdravo mesto:

Župan je s sklepom z dne 13. 5. 2023 spremenil sestavo projektne sveta. V projektni svet Koper-zdravo mesto je imenoval nove članice in sicer Marino Čok, Mašo Miculinič Trošt, Vanjo Kosmina Novak in Tjašo Ropotec ter hkrati razrešil štiri dotodanje članice. Projektni svet šteje 12 članov in članic. V letu 2023 se projektni svet sestal 3 krat.

V operativnih delovnih skupinah (hrup, permakultura, dojenju prijazno mesto, zmanjšanje debelosti pri otrocih in mladini) delujejo člani in članice Koper-zdravo mesto. Sodelujejo z zunanjimi organizacijami in strokovnjaki za posamezno področje. Delovnih sestankov je bilo več kot 10. Projektni svet se je seznanjal tudi z delom posvetovalnega telesa Svet za invalide MO Koper.

IZVEDENE AKTIVNOSTI PO PRIORITETNIH PODROČJIH, V LETU 2023

I. Prioritetno področje: I. Investicija v človeka:

a) Prednostna naloga: Izboljšanje stanja ranljivih skupin (zdravstveno socialne storitve) s cilji povečanja ozaveščenosti ranljivih skupin o socialnih in zdravstvenih pravicah, aktiviranja prostovoljcev za ranljive skupine in optimalnega financiranja investicij na področju socialne in zdravstva v MOK.

Izvedene aktivnosti:

1. Ponatis zloženke Skupaj za starejše



Verdijska ulica 10 – Via Giuseppe Verdi 10, 6000 Koper – Capodistria, Slovenija Tel. +386 05 6646 330
www.zdravomesto.org

V sodelovanju z Uradom za družbene dejavnosti smo pripravili popravke in dopolnitve zloženke o socialnovarstvenih storitvah v MOK, tako, da bo v letu 2024 izšla v posodobljeni obliki.

2. Obeležitev svetovnega dneva starejših 1. oktobra – aktivno in zdravo staranje



Pridružili smo se predlogu nacionalnega koordinatorja slovenske mreže zdravih mest za obeležitev mednarodnega dneva starejših. Naši predlogi aktivnosti so bili posredovani nacionalnemu koordinatorju slovenske mreže zdravih mest in so bili upoštevanji kot priporočilo za vse občine, članice nacionalne mreže zdravih mest. Obeležitev je naš projektni svet predlagal skozi cel mesec oktober in ne le 1. oktobra, tako smo dopis s predlogi medgeneracijskih aktivnosti posredovali na naslove številnih društev, zavodom in organizacijam, šolam, vrtcem Odziv je bil zelo pozitiven, poročila s fotografijami smo zbrali v skupnem poročilu in ocenili izvajanje ter oceno posredovali nacionalnemu koordinatorju, da bi dogodek postal tradicionalen, voden in financiran s strani pristojnega ministrstva.

3. Paliativna oskrba v Slovenski Istri

Projektni svet je obravnaval problematiko nezadostne paliativne oskrbe in odsotnost specialističnega paliativnega programa v Splošni bolnišnici Izola ter podal predlog za skupni sestanek, ki je bil izveden v SB Izola septembra 2023. Rezultat sestanka je bil pozitiven, bolnišnica je pristopila k izobraževanju zaposlenih za področje paliative, pridobila informacije o izvajanju paliativne oskrbe v SB Murska Sobota in v SB Jesenice ter bo v letu 2024 odprla paliativno specialistično ambulanto v bolnišnici, zatem pa pričela s paliativno oskrbo na domovih, kar je temelj programa mobilnega paliativnega teama, katerega ZZZS financira 100%.

4. Pomoč na domu

Projektni svet Koper – zdravo mesto (PS) podaja pobude za nove zaposlitve za **storitve pomoči na domu vse od začetka projekta**, s ciljem zmanjševanja čakalnih vrst za tovrstne storitve. Zaradi vse večjih potreb po pomoči na domu, staranja prebivalstva in vse splošnim pomanjkanjem kadra na tem področju kljub povečevanju sredstev nismo uspešni in ne dosegamo zastavljenih ciljev.

Po podatkih izvajalca Obalnega doma upokojujencev Koper so imeli na dan 9. 11. 2023 v čakalni vrsti 158 čakajočih oseb, od tega je bilo 16 oseb iz Občine Ankaran. 27 uporabnikov, ki so bili vpisani na čakalni listi, so potrebovali večji obseg pomoči (predvsem večerni termini in termini za vikende in praznike), 14 uporabnikov je imelo željo po koriščenju pomoči ob točno določenih terminih v večjem obsegu ur (od 3-4 ure dnevno, v smislu varstva).

V novembru 2023 je bilo zaposlenih 33 socialnih oskrbovalk, od tega 2 oskrbovalki sta delali polovični delovni čas, tri socialne oskrbovalke pa so bile v bolniškem staležu, pri čemer je bila odsotnost daljša od 1 meseca in niso bile nadomeščene. Trije socialni oskrbovalci so z delom pričeli v mesecu novembru 2023.

V letu 2023 so imeli na področju socialne oskrbe veliko fluktuacijo kadra. Osem socialnih oskrbovalk je podalo predlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi, ena oskrbovalka je bila, zaradi

ugotovljene invalidnosti na pristojni komisiji, prerazporejena na drugo delovno mesto. Aktivnosti v povezavi z zaposlovanjem novih socialnih oskrbovalk so potekale skozi vse leto. Težava pri zagotovitvi zadostnega števila kadra je, da poklic ni privlačen za mlajšo populacijo, tako zaradi fizičnih obremenitev, kakor plačila za opravljeno delo. Na razpise se je prijavljalo malo kandidatov, redki med njimi so bili prepoznani kot ustrezni, zato so se razpisi redno ponavljali. Od devetih jim je uspelo nadomestiti in zaposliti pet socialnih oskrbovalcev, pri čemer so trije bili še v procesu uvajanja v delo.

Zaradi narave dela, fizičnih in psihičnih obremenitev in starostne strukture oskrbovalk so pogoste bolniške odsotnosti zaposlenih – absentizem. Odsotnost neposrednih izvajalcev storitve kot tudi težave pri pridobivanju ustreznega kadra na trgu dela so vplivale na zmanjšanje obsega opravljenih ur oskrbe in nenazadnje tudi daljšanju čakalne dobe za vključitev novih uporabnikov. V obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 8. 2023 so bile socialne oskrbovalke 1147 dni odsotne iz dela zaradi zdravstvenih razlogov. V povprečju so tako imeli mesečno odsotnih 6 zaposlenih, kar je povzročalo velike težave pri sami organizaciji dela in koordiniranju zaposlenih. Glede na pereče stanje so ugotovili ob koncu leta, da bi potrebovali še vsaj 10 socialnih oskrbovalk, da bi dosegli cilj zmanjšanja čakalne dobe za 50% ter dodatnih 10 za dolgoročno doseženo stanje brez čakalnih vrst.

Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk-1, Ur. l. RS 84/2023, v nadaljevanju ZDOsk-1) predvideva postopno uveljavljanje pravic:

- **1. 1. 2024** Oskrbovalec družinskega člana
- **1. 1. 2025** Delovanje vstopne točke na CSD
- **1. 7. 2025** Dolgotrajna oskrba na domu, e-oskrba, storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti, uvedba prispevka za dolgotrajno oskrbo
- **1. 12. 2025** Dolgotrajna oskrba v instituciji, denarni prejemek, nadomestna oskrba v okviru pravice do oskrbovalca družinskega člana

V čakalni vrsti za sprejem v Obalni dom upokoencev je bilo konec leta **1353 prošenj**.

5. Objavili smo članek o **zdravstvenih kazalnih v MOK** v publikaciji MOK, za leto 2023.

b) Prednostna naloga: Promocija zdravega življenjskega sloga in krepitev zdravja občanov s cilji

- ***promocije zdravja občanov,***
- ***krepitev duševnega zdravja občanov,***
- ***povečanja uživanja zdrave lokalne hrane in***
- ***zmanjšanje debelosti pri otrocih in mladostnikih***

Izvedene aktivnosti:

1. DAN ZDRAVJA MOK in Street ENERGY Week

Prireditve se je odvijala 28. 5. 2023 s ciljem promocije mobilnosti, zdravega življenjskega sloga in trajnostnega razvoja. Dogodka se je udeležilo približno 2.500 udeležencev, bilo je kar 500 nastopajočih, 200 vrtčevskih otrok, 50 partnerjev, 30 delavnic za otroke, 16 plesnih šol,...

Izvedene so bile številne aktivnosti z osrednjim dogodkom na otoku zdravja, kjer so se predstavila društva, ki so prejela sredstva javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov društev in drugih ustanov, katerih delovanje spodbuja promocijo zdravja in varstva okolja v Mestni občini Koper v letu 2023. Kratke informacije so na spletni strani www.zdravomesto.org.



2. EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

V letu 2023 se je občina pridružila že 22. tradicionalni pobudi EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI (od 16. 9. do 22. 9. 2023) in izvedla številne aktivnosti na temo spodbujanja trajnostne mobilnosti. Namen kampanje je opozoriti na dejstvo, da je omejen prostor možno izkoristiti za vsebine, ki močno izboljšajo kakovost bivanja, z umikom prometa iz mestnih jeder pa se izboljša tudi kakovost zraka. Izvedena sta bila dva večja dogodka »Festival trajne mobilnosti« in »Dan brez avtomobila«, ki je bil namenjen vrtcem in šolam. Potekala je tudi akcija »Trajnostno v službo« za zaposlene na MOK.

3. Delavnice za Agrario Koper – zimski rez v oljčniku in nasadu sadnih dreves

V projektu PERMAKULTURA smo tudi v letu 2023 izvedli eno delavnico v mesecu marcu s strokovnjaki kmetijske zadruge Agrarie Koper. Več kot 40 udeležencev je pridobilo informacije o pravilnem rezu oljk in sadnega drevja, zaščiti dreves po rezu, gnojenju in odstranjevanju škodljivcev. Prikazana so bila tudi sodobna orodja in pripomočki za delo ter zaščitna sredstva. Z delavnicami želimo spodbuditi k lastni pridelavi zelenjave, zelišč in ostale lokalno pridelane hrane na čim bolj ekološki način za povečanje lokalne samooskrbe. Promocija zdravega življenjskega sloga in krepitev zdravja občanov je naše prednostno področje.

Koristna navodila so dostopna na povezavi: https://zdravomesto.org/priority_area/investicija-v-cloveka/

4. Na projektu **Zdravo jabolko** za zaposlene in šolarje so bili poslani predlogi na še dodatne družbe v MOK za uvedbo brezplačne večkrat mesečne sheme sadja za zaposlene.

5. Projekt »DOJENJU PRIJAZNO MESTO«

Februarja 2023 smo pripravili potrebno dokumentacijo za prijavo na razpis Nacionalnega odbora za spodbujanja dojenja Ljubljana. Potrebno je bilo pridobiti ključne partnerje, njihovo izjavo o sodelovanju in pristopu za izvajanje številnih aktivnosti zahtevane s projektom in sicer SB Izola, ZD Koper, Koper otok, Obalne lekarne Koper, Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju, CSD Južna Primorska. Na razpisu smo bili uspešni. Partnerje v SB Izola in ZD Koper smo spodbudili, da so takoj prijavi svoje zaposlene na **izobraževanje – brezplačni modularni tečaj**.

Poenotenje stroke na tem področju je eden od ključnih ciljev. Zatem so se aktivnosti nadaljevale posebej s SB Izola, saj mora ta postati **novorojencem prijazna porodnišnica**, Zdravstveni dom Koper pa **dojenju prijazna zdravstvena ustanova**.

12. 5. 2023 je župan **slavnostno podpisal izjavo o nameri, da občina postane dojenju prijazna**. Namero z 10 zavezami je pripravila operativna delovna skupina za dojenje. Dogodka so se udeležili partnerji iz SB Izola, ZD Koper, Zavod Otok, Obalne lekarne Koper, nacionalni koordinator za dojenje pri Unicefu ter drugi.

S Svetovalnim centrom Istre smo pridobili **prostor za svetovanje** v njihovih prostorih in oblikovali **podporno skupino za dojenje** z dvema strokovnjakinjama iz ZD Koper, ki sta mamicam in družinam svetovali dva krat mesečno začevši aprila 2023.

Oblikovali smo **letak z informacijami in urnikom svetovalnice**, ki je bil distribuiran po številnih zdravstvenih ambulantah, lekarnah, zavodih,... Svetovanje je potekalo individualno v živo, telefonsko in po elektronski pošti.

Konec maja 2023 je delovna skupina sodelovala na prireditvi DAN ZDRAVJA s stojnico ob sodelovanju Obalnih lekarn Koper in študenti UP Fakultete za vede o zdravju.

Septembra 2023 smo skupaj z Zdravstvenim domom Koper odprli **sobo za dojenje**, prvo tovrstno pridobitev v občini. Pomagali smo pri zbiranju donacij za opremo sobice.

NIJZ je septembra 2023 organiziral **strokovno srečanje o dojenju in laktaciji** v Laškem na katerega smo bili povabljeni tako člani in članice PS KZM ter javnost.

Zaradi časovne stiske je bilo planirano izobraževanje za zaposlene v mestni upravi »Dojenju prijazno mesto) iz decembra preneseno v januar 2024.

Za namen promocijskih aktivnosti smo v delovni skupini oblikovali **zloženko »Dojenju prijazno mesto« in reklamni pano (roll- up)**. Tisk in distribucija zloženke bo izveden v letu 2024.

Na osnovi projektne dokumentacije za projekt "**Kotiček za dojenje: podporno okolje za doječe matere**" projektanta InnoRenew iz Izole, ki smo jo usklajevali v prvem trimesečju, smo pridobivali več ponudb za izdelavo. Žal nam ni uspelo pridobiti dodatnega zunanjega vira financiranja in donacij, da bi kotiček tudi postavili, zato se te aktivnosti nadaljujejo v letu 2024. Neuspešno je bilo tudi zbiranje donacij s pomočjo Svetovalnega centra Istre.

Zmanjšanje debelosti pri otrocih/dijakih

Glavni cilj aktivnosti je spodbujanje zdrave prehrane in zdravega načina življenja že pri otrocih.

Predstavnica ZD Koper gospa Vanja Kosmina Novak je predstavila aktivnosti, ki jih opravlja ZD Koper tako preventivno kot kurativno, programe hujšanja, ki jih financira ZZZS. Na tem področju bi bilo smiselno in **dobrodošlo odprtje ambulante za debelost**, saj program hujšanja pripada osebi le enkrat v življenju. Posebej je problematično, da se z otroci z motnjami v prehranjevanju (bulimija....) ne ukvarja nihče, zajeli bi tudi mladostnice in jim strokovno pomagali.

V sklopu te aktivnosti bi bilo dolgoročno koristno nameščanje pitnikov za vodo, tako v šole in druge ustanove. Na osnovi analitičnega programa – predloga aktivnosti članice Maše Miculinič Trošt bo oblikovana delovna skupina v letu 2024.

II. Prioritetno področje: Okolje - načrtovanje naselij za zdravje in dobro počutje:

a) Prednostna naloga: Sprejetje občinskega programa varstva okolja s prioriteta s ciljem izboljšanja življenjskega okolja

Izvedene aktivnosti:

1. Na podlagi Pravilnika o brezplačnem prevzemu azbestnih odpadkov v MOK je izvedena že četrta akcija oddajanja azbestnih odpadkov iz zasebnih zemljišč. Akcija je dobro sprejeta s strani občanov in se je nadaljevala tudi v letu 2023. <https://www.koper.si/regulation/pravilnik-o-brezplacnem-prevzemu-azbestnih-odpadkov-na-obmocju-mestne-obcine-koper/>. To je nedvomno velik prispevek za čistejše okolje in investicija v človeka. V letu 2022 je azbest oddalo 205 vlagateljev, skupaj je bilo oddanih 135 ton azbesta. V letu 2023 se je v MOK odzvalo 73 oddajalcev, skupaj je bilo oddanih 55,22 ton azbesta.

b) Prednostna naloga: Pregled stanja zagotavljanja zdravstveno ustrezne pitne vode za vse prebivalce MO Koper (Stanje okolja v MOK) s ciljem izboljšanja zagotavljanja ustrezne pitne vode.

Izvedene aktivnosti:

2. Člani PS so se seznanili s stanjem o ustrezni pitni vodi v gospodinjstvih v MOK na podlagi informacij Rižanskega vodovoda Koper.

Rižanski vodovod Koper se je zavezal, da bo izdelal projektno dokumentacijo za napeljavo vodovodnega sistema do stanovanjskih hiš za 18 prebivalcev na desnem bregu reke Rižane v Rižani. Ugotavljamo, da dokumentacija še ni pripravljena, v proračunu tudi ni sredstev za napeljavo vodovoda.

Izvedena je bila napeljava vodovoda v vasi Dilici (cca. 30 gospodinjstev), za napeljavo v vasi Karli in Maršiči pa se je pripravila projektna dokumentacija, prav tako je v planu izgradnja v Rakitovcu.

MOK načrtuje do leta 2026, da bo izgradila vodovodno omrežje še do 100 nepokritih gospodinjstev.

c) Prednostna naloga: Hrup - pregled stanja obremenjenosti s hrupom v okolju s cilji zmanjšanja hrupa v okolju in izboljšanja življenjskih pogojev stanovalcev v najožjem in ožjem območju vplivnega območja Luke Koper.

Projektne svet Koper - zdravo mesto si od začetka delovanja prizadeva za vzpostavitev Sklada za zdravje MOK/Luka Koper.

V letu 2021 je Center za raziskovanje javnega mnenja Znanstveno-raziskovalnega središča Koper za naročnika Mestno občino Koper med polnoletnimi prebivalci izvedel telefonsko anketo po ponudbi »Raziskava o doživljanju hrupa med prebivalci Mestne občine Koper«. V anketi je sodelovalo 508 posameznikov, največ starih med 62 ali več let (66,5%) ter dobra četrtina starih od 40 do 61 let. Kot vir hrupa, ki anketirane nekoliko oz. srednje motijo je cestni promet (30%), s 26,3 % sledi luška dejavnost in s 17,8% glasbene prireditve. Najbolj pa jih moti hrup cestnega prometa in luška dejavnost, zatem tudi hrup motorjev oz. ulični promet, sosedje in gradbena dela. V letu 2023 je projektne svet načrtoval nadaljevanje raziskovalne dejavnosti na tem področju in pridobil ponudbo za izvedbo kvalitativne raziskave o vplivu okolja na zdravje med prebivalci MOK s strani Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, Centra za raziskovanje javnega mnenja pri čemer bi bilo osrednje delo na organizaciji in anketiranju fokusnih skupin na sedmih območjih Kopra ter merjenju hrupa s certificirano napravo (Metrel 6301 fons, standard EN 61672), ki bi ga izvedel Inštitut za kineziološke raziskave ZRS Koper. Meritve bi se izvedle na petih lokacijah v časovnem obdobju od tri do pet dni ter na petih komplementarnih lokacijah (npr. Hrvatini, Kolomban).

Drugo ponudbo smo pridobili od Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Centra za okolje in zdravje za meritve hrupa v okolju na desetih lokacijah.

Obe navedeni ponudbi sta bili cenovno visoki. V proračunu ni bilo možno zagotoviti sredstev za izvedbo, zato so aktivnosti na tem področju žal zastale.

d) Prednostna naloga: Spodbujanje promocije zdravja na delovnem mestu s ciljem izboljšanja delovnih pogojev na delovnem mestu za delo in dobro počutje.

III. Prioritetno področje: Večja participacija za zdravje in boljšo kakovost življenja

a) Prednostna naloga: Pregled programov o izvajanju programov organizacij in storitev v MOK s ciljem celovite informacije o programih, organizacijah in storitvah v MOK.

V številnih kontaktih z našimi občani in občankami smo ugotovili, da program Koper – zdravo mesto ni poznan širši javnosti, zato smo se odločili za pripravo promocijskih materialov. Oblikovali smo enotno grafično podobo, ki bo naša osnova za vse nadaljnje aktivnosti.

Izvedene aktivnosti:

1. Filmčki o patronažnih storitvah, socialnih pravicah in varni uporabi ter hrambi zdravil

Tekom leta so se izvajali pregledi pripravljenih filmčkov, dopolnitve in popravki. Filmčki so bili pripravljeni v času covida z namenom ozaveščanja občank in občanov, ker ni bilo možno izvajati predavanja v živo. Filmčki bodo distribuirani društvom, zavodom in drugim organizacijam preko spleta v letu 2024.

2. Rožnati oktober – mednarodni mesec osveščanja o raku dojk

Na predlog Evropa donna smo se odzvali pobudi, da se v mestnem jedru zasadi drevo v znak rožnatega oktobra. Evropa donna tako osvešča slovensko javnost o pomenu zdravega načina življenju in zgodnjega odkrivanja raka.

Aktivnosti v letu 2023 so vključili i tudi donacijo **“rožnatih dreves” slovenskim občinam**. Poleti so vse slovenske občine pozvali, da se pridružijo in postanejo partner v osveščanju o raku dojk. Številnim slovenskim občinam, med njimi tudi **Mestni občini Koper**, so podarili “rožnato drevo”, ki bo ob posaditvi le tega v mesecu oktobru, občanke in občane tudi v naslednjih letih opozarjalo na pomen skrbi za svoje zdravje, zdravega načina življenja in zgodnjega odkrivanja raka.

3. Spletna stran Koper-zdravo mesto – www.zdravomesto.org

Nadaljevali smo urejanje **nove spletni strani projekta** Koper - zdravo mesto. Spletna stran predstavlja glavne cilje projekta v VII fazi, program aktivnosti, aktualne objave in vabila na dogodke, povezane z zdravim življenjskim slogom. Nacionalni koordinator slovenske mreže zdravih mest dr. Zlatko Zimet ob vsaki priložnosti (spletni sestanki, konference) predstavil našo spletno stran kot primer dobre prakse. Podali smo tudi predloge za izboljšanje spletne strani NIJZ – področja zdravih mest.

4. Zloženska »Skrb za zdravje in boljšo kakovost življenja v Mestni občini Koper«

»Skrb za zdravje in boljšo kakovost življenja v Mestni občini Koper« je naslov tako **nove zloženke Koper** – zdravo mesto, ki smo jo oblikovali v ožji delovni skupini, kakor tudi drugih promocijskih materialov - roll-upa (promocijski pano), ki je oblikovan v enaki grafični podobi.

V zloženki bo predstavljen program Koper–zdravo mesto, cilji programa in prednostne aktivnosti. Zloženska bo dvojezična, tisk in distribucija bo v prvi polovici leta 2024.

5. Sodelovanje v slovenski mreži zdravih mest – s članicami in članicami evropske mreže zdravih mest

Članici projektne sveta sta februarja 2023 predstavili projekt Koper-zdravo mesto predstavnikom **fakultete FAMNIT s ciljem sodelovanja in s povabilom k prostovoljstvu v MOK.**

Marca 2023 smo obiskali **Občino Reka**, aktivno članico evropske mreže zdravih mest in 30-letno članico v mreži zdravih mest. Predstavili so nam njihovo delovanje, dobre prakse kot npr. organiziran prevoz invalidnih oseb na plažo, usmerjenost na družine, Dječju kučo, obnovljeno z EU sredstvi v kateri brezplačno pod okriljem občine imajo otroci in starši na razpolago prostor za praznovanje rojstnega dne, knjižnico, igralnico, kinematografijo, igrache...

Koordinatorica je predstavila delovanje projekta Koper zdravo mesto **9. 5. 2023** v Ljubljani na **Usmerjevalnem odboru** za spremljanje izvajanja Projekta Svetovne zdravstvene organizacije Evropske mreže zdravih mest. Povabljeni smo bili, da bi MOK vstopila v Evropsko mrežo zdravih mest, kar je zahtevno, potrebno pa je tudi financirati članarino v višini približno 6.000,00 EUR letno.

Koordinatorica projekta, Olga Franca je predstavila projekt Koper – zdravo mesto, projekt Dojenju prijazno mesto in delovanje Sveta za invalide MOK na **delavnici NIJZ-a v Ljubljani 30. 11. 2023** z naslovom »Temeljno usposabljanje za strokovnjake iz standardnih timov centrov za krepitev zdravja in zdravstveno vzgojnih centrov«, ki ga je organiziral NIJZ, vodila pa naša članica dr. Manica Remec.

Na **nacionalni konferenci**, koordinatorjev Slovenske mreže zdravih mest, **6. 12. 2023** v Rušah, je bila uspešno izvedena predstavitev projekta »Dojenju prijazno mesto« s strani vodje projekta dr. Manice Remec.

Decembra 2023 smo **obiskali Občino Videm** (Udine) s ciljem, da si z njihovimi zaposlenimi izmenjajo izkušnje in dobre prakse na področju delovanja programa zdravih mest. Program zdravega mesta izvajajo že več kot 20 let, saj so kot članica reprezentančnih mest povezani s Svetovno zdravstveno organizacijo v regionalnem območju za Evropo. Njihovo delo poteka v okviru dežele Furlanija – Julijska krajina, program pa temelji **na programu zdravja otrok, starejših, problematiki pitja alkohola, duševnega zdravja, rekreacije, gibanja in socialnih pomoči. Ozaveščajo tudi starejše o raznovrstnih prevarah, ki so vse pogostejše v zadnjem času.** Projekt urbani vrtovi izvajajo že vrsto let. Ogledali smo si tudi dnevni center za otroke od 0 do 18 let pod okriljem občine, v katerem so brezplačno na razpolago igre, igrala, knjige in drugi pripomočki. Predstavili so nam tudi socialni servis, ki ga izvajajo tri zaposlene na občini. Sklenjenih imajo 25 pogodb z raznimi prostovoljskimi organizacijami, ki starejšim, osamljenim, socialno ogroženim brezplačno nudijo pomoč npr. zamenjava žarnice, razna manjša popravila v stanovanju, prevoze....

Udeleževali smo se **spletnih sestankov koordinatorjev Slovenske mreže zdravih mest.** Na sestanku maja 2023 je koordinatorica predstavila naše mednarodno srečanje s predstavnikom

zdravega mest Občine Reka s poudarkom na izmenjavi dobrih praks, pri čemer smo dolgoletno prakso Občine Reka za obeležitev svetovnega dneva invalidov že prenesli v našo občino. Zaradi ne zagotovljenega financiranja se nismo udeležili mednarodne konference zdravih mest na Nizozemskem, ki je potekala novembra 2023.

Nov logotip Koper-zdravo mesto

Zaradi zastarelosti logotipa Koper-zdravo mesto smo z zunanjo oblikovalko izbrali najprimernejši novi logotip.



IV. Prioritetno področje: Dvig blaginje za vse občane

a) Prednostna naloga: Promocija prostovoljstva s cilji seznanitve s stanjem prostovoljstva v MOK, izboljšanja stanja družbe v občini ter izboljšanja socialne vključenosti občanov MOK v lokalni skupnosti.

Izvedene aktivnosti:

Seznajali smo se s poročili prostovoljske pisarne Slovenske filantropije o aktivnostih na področju mreženja. Delovanja prostovoljske pisarne nismo ocenili kot dobro, podali smo pripombe in predloge za aktivnejše delo, da bi prispevalo k realizaciji zastavljenih ciljev.

<https://www.prostovoljstvo.org/>

Mestna občina Koper še nima izdelanega **zdravstvenega profila mesta**. Ta obsežna in zahtevna naloga bi se po mnenju projektne sveta morala pričeti pod okriljem Urada za družbene dejavnosti, zahteva pa tudi finančno podporo. S široko javno razpravo vseh resorjev v zdravstvu, občanov, Univerze in ostalih deležnikov bi oblikovali pomemben dokument, vodilo za nadaljnjo pot na področju skrbi za kakovostnejše zdravstvo in življenje občanov in občank MOK.

Pripravili člani projektne sveta Koper - zdravo mesto

Olga Franca, koordinatorica projekta Koper - Zdravo mesto